

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів, економічних досліджень і туризму

ЗАТВЕРДЖЕНО КАФЕДРОЮ

Завідувач кафедри

Олексій ЗОРЯ

(протокол «01» вересня 2025 р. № 1)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(обов'язкова навчальна дисципліна)

ОСНОВИ ТУРИЗМОЗНАВСТВА ТА РЕКРЕАЛОГІЇ

(назва навчальної дисципліни)

освітньо-професійна програма «Туризм»

спеціальність ІЗ Туризм та рекреація

галузь знань І Транспорт та послуги

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

факультет обліку та фінансів

Полтава
2025 - 2026 н. р.

Робоча програма навчальної дисципліни Основи туризмознавства та рекреації для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Туризм» спеціальності ІЗ Туризм та рекреація.

Мова викладання державна

Розробник: Алла Рудич, професор кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму, к.е.н., доцент

«01» вересня 2025 року

Алла РУДИЧ

Погоджено гарантом освітньої програми «Туризм»

«01» вересня 2025 року

Юрій ТЮТЮННИК

Схвалено радою з якості вищої освіти спеціальності «Туризм та рекреація» протокол від 01 вересня 2025 р. № 1

Голова ради з якості вищої освіти спеціальності

Олена ЄГОРОВА

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма здобуття освіти
Загальна кількість годин	180
Кількість кредитів	6,0
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова
Рік навчання (шифр курсу)	1 (J3TP_бд_11_2025)
Семестр	1
Лекції (годин)	32
Практичні заняття (годин)	40
Самостійна робота (годин)	108
Форма семестрового контролю	екзамен

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Основи туризмознавства та рекреаології» – сформуванати у здобувачів вищої освіти систему базових знань і основних понять у сфері туризму та рекреації, розуміння форм і видів туризму та рекреації, принципів організації туристичного і рекреаційного простору, а також здатність застосовувати набуті знання у професійних ситуаціях.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Загальні поняття про всесвітні історичні процеси, сформовані при вивченні окремих предметних курсів шкільної програми (всесвітня історія, географія, мистецтво, зарубіжна література).

4. Компетентності:

загальні:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК4. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу.

спеціальні (фахові, предметні):

ФК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.

ФК5. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів.

ФК8. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем.

5. Програмні результати навчання:

ПР2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук;

ПР3. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ;

ПР4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору;

ПР14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття;

ПР18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПР2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму та рекреації, організації туристичного процесу, туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних та рекреаційних послуг.
ПР3. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.	Знати і розуміти основні форми і види туризму і рекреації, ознаки їх поділу та особливості організації.
	Організовувати форми і види туризму для активного відпочинку і ведення здорового способу життя
ПР4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору	Вміти пояснювати особливості організації рекреаційного і туристичного простору.
ПР14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.	Діяти у відповідності з принципами поваги до індивідуального і культурного різноманіття.
ПР18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.	Адекватно оцінювати свої знання щодо основ туризмознавства і рекреації та застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.

6. Методи навчання і викладання

Словесні методи (лекція, пояснення).

Наочні методи (демонстрування, спостереження).

Практичні методи (практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою).

Методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, заохочення і відповідальності за порушення правил, оперативний контроль).

Інтерактивні методи (дискусії, розроблення презентацій).

Комп'ютерні, мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій).

Методи усного контролю (бесіда, доповідь).

Методи письмового контролю (контрольна робота, самостійна робота).

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Туризм і рекреація як складові сфери суспільного життя. Культурно-історичне та соціально-економічне значення туризму та рекреації у розвитку суспільства. Етапи розвитку туристичної сфери. Манільська декларація світового туризму. Основні об'єкти та суб'єкти туризму. Особливості визначення і формування туристського регіону, туристського підприємства. Зовнішні та внутрішні чинники, їх роль у формуванні туристичної сфери. Природно-географічні та культурно-історичні фактори галузі туризму. Теоретичні засади та поняття рекреації, функції та принципи рекреаційної діяльності.

Тема 2. Форми та види туристично-рекреаційної діяльності. Класифікація та види туризму. Особливості та види турів, їх характеристики. Класифікація, визначення та види

туристів. Рекреаційний комплекс, його складові. Основні форми та види рекреаційної діяльності.

Тема 3. Туристичні та рекреаційні ресурси. Роль та місце туристичних ресурсів у туристичній діяльності. Наукові підходи до визначення поняття «туристичні ресурси». Сутність рекреаційних та туристсько-рекреаційних ресурсів. Класифікація туристських ресурсів. Оцінка туристських ресурсів. Загальна характеристика туристичних ресурсів. Природні туристські ресурси. Водні рекреаційні ресурси. Ліс в системі природних рекреаційних ресурсів. Історико-культурні туристські ресурси. Туристичний потенціал спелеоресурсів України.

Тема 4. Туристична індустрія. Первинні виробники туристських послуг. Транспортні підприємства, засоби розміщення, об'єкти громадського харчування та розваг у сфері туризму. Засоби транспортування їх види та значення. Класифікація засобів розміщення. Види закладів громадського харчування, особливості їх формування та використання. Заклади й засоби розваг і відпочинку. Основні функції туристичних агентів. Система маршрутів.

Тема 5. Ринок туристичних послуг. Становлення та розвиток національного ринку туристичних послуг. Туроперейтинг, туристичний бізнес, туристичне підприємство. Виробництво комплексного туристичного продукту (туру) і послуги, особливості його реалізації туристам. Характеристики туристичного продукту. Туристський пакет. Туристський центр. Транспорт. Послуги розміщення. Трансфер. Структура туристичного продукту. Структура туру. Додаткові туристично-екскурсійні послуги.

Тема 6. Національна туристична політика. Механізми регулювання туризму. Туристична політика: визначення та значення. Напрями туристичної політики України. Структура управління туристичною сферою в Україні. Національні та закордонні програми розвитку туризму. Установи та організації управління туризмом в Україні. Програми розвитку туризму. Організаційно-правовий, економічний та соціальний механізми регулювання туристичної діяльності. Особливості організації екологічного механізму туристичної політики та організації рекреаційно-туристичного простору. Поняття гендерні особливості суспільства.

Тема 7. Рекреаційний комплекс та його складові. Територіальні рекреаційні системи. Рекреаційне районування. Структура та особливості формування рекреаційного комплексу. Поняття територіальних рекреаційних систем. Класифікація територіальних рекреаційних систем за основними напрямками діяльності. Структура територіальних рекреаційних систем, їх особливості функціонування.

Тема 8. Методи оцінки рекреаційних територій. Оцінка ландшафтів як рекреаційних ресурсів. Методи оцінки водних об'єктів та ґрунтово-рослинного покриття. Кількісна (інтегральна) оцінка рекреаційних територій. Оцінка рівня рекреаційного потенціалу. Поняття та розрахунок демографічної ємності територій. Еколого-рекреаційна ситуація, аспекти медико-екологічного ризику при оцінці рекреаційних територій.

Тема 9. Курортологія. Основні поняття курортології, її термінологія. Природні лікувальні фактори курортології. Історія розвитку, становлення та тенденції курортології та курортів. Класифікація та типи курортів. Природні лікувальні фактори, їх класифікація. Методи санаторно-курортного лікування. Рекреаційні ресурси: атмосферні, водні, біологічні, фізіотерапевтичні, комплексні. Кліматотерапія.

Тема 10. Розвиток курортної діяльності. Охорона курортних ресурсів. Закон України «Про курорти» від 05.10.2000 р. Особливості рекреації (профілактики лікування) системи кровообігу, нервової системи, органів травлення, дихання, захворювань опорно-рухового апарату та інших захворювань. Експлуатація джерел мінеральних вод і родовищ лікувальних грязей. Право на розробку родовищ. Система державних стандартів. Критерії якості води. Специфіка методики грязелікування. Повітряне середовище. Охорона рослинних ресурсів. Охорона ґрунтового покриття. Санітарна охорона та її заходи по охороні курортів

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	денна форма здобуття освіти ІЗТР бд 2025			
	усього	у тому числі		
		л	п	с. р.
Тема 1. Туризм і рекреація як складові сфери суспільного життя.	14	2	4	8
Тема 2. Форми та види туристично-рекреаційної діяльності.	18	4	4	10
Тема 3. Туристичні та рекреаційні ресурси.	20	4	4	12
Тема 4. Туристична індустрія.	16	2	4	10
Тема 5. Ринок туристичних послуг.	20	4	4	12
Тема 6. Національна туристична політика.	20	4	4	12
Тема 7. Рекреаційний комплекс та його складові. Територіальні рекреаційні системи.	20	4	4	12
Тема 8. Методи оцінки рекреаційних територій.	16	2	4	10
Тема 9. Курортологія.	20	4	4	12
Тема 10. Розвиток курортної діяльності. Охорона курортних ресурсів.	16	2	4	10
Усього годин	180	32	40	108

8. Теми семінарських занять

Не передбачено навчальним планом.

Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин
	денна форма ІЗТР бд 2025
Тема 1. Туризм і рекреація як складові сфери суспільного життя.	4
Тема 2. Форми та види туристично-рекреаційної діяльності.	4
Тема 3. Туристичні та рекреаційні ресурси.	4
Тема 4. Туристична індустрія.	4
Тема 5. Ринок туристичних послуг.	4
Тема 6. Національна туристична політика.	4
Тема 7. Рекреаційний комплекс та його складові. Територіальні рекреаційні системи.	4
Тема 8. Методи оцінки рекреаційних територій.	4
Тема 9. Курортологія.	4
Тема 10. Розвиток курортної діяльності. Охорона курортних ресурсів.	4
Разом	40

Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом.

9. Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин
	денна форма ІЗТР 6д 2025
Тема 1. Туризм і рекреація як складові сфери суспільного життя.	8
Тема 2. Форми та види туристично-рекреаційної діяльності.	10
Тема 3. Туристичні та рекреаційні ресурси.	12
Тема 4. Туристична індустрія.	10
Тема 5. Ринок туристичних послуг.	12
Тема 6. Національна туристична політика.	12
Тема 7. Рекреаційний комплекс та його складові. Територіальні рекреаційні системи.	12
Тема 8. Методи оцінки рекреаційних територій.	10
Тема 9. Курортологія.	12
Тема 10. Розвиток курортної діяльності. Охорона курортних ресурсів.	10
Разом	108

10. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувачів вищої освіти направлена на закріплення теоретичного матеріалу та практичних навичок в розрізі тем передбачених робочою програмою по навчальній дисципліні «Основи туризмознавства та рекреаології».

Реалізація даного напрямку роботи по дисципліні «Основи туризмознавства та рекреаології» для здобувачів вищої освіти денної форми навчання передбачається шляхом підготовки до практичних занять, контрольної роботи, а також підготовки презентацій, які виконується здобувачем вищої освіти в межах самостійної роботи.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання
ПР2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.	Виконання вправ на практичних заняттях. Виконання завдань самостійної роботи: презентація, глосарій, контрольна робота. Екзамен.
ПР3. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.	
ПР4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.	
ПР4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору	
ПР18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.	

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	виконання завдань на практичних заняттях	аудиторна контрольна робота	виконання завдань самостійної роботи		екзамен	
Тема 1. Туризм і рекреація як складові сфери суспільного життя.	4			1		5
Тема 2. Форми та види туристично-рекреаційної діяльності.	4			1		5
Тема 3. Туристичні та рекреаційні ресурси.	4			1		5
Тема 4. Туристична індустрія.	4			1		5
Тема 5. Ринок туристичних послуг.	4			1		5
Тема 6. Національна туристична політика.	4			1		15
Тема 7. Рекреаційний комплекс та його складові. Територіальні рекреаційні системи.	4		10	1		5
Тема 8. Методи оцінки рекреаційних територій.	4			1		5
Тема 9. Курортологія.	4			1		5
Тема 10. Розвиток курортної діяльності. Охорона курортних ресурсів.	4			1		15
Аудиторна контрольна робота	—	10	—	—	—	10
Екзамен	—	—	—	—	20	20
Разом	40	10	20	10	20	100

Шкала та критерії оцінювання

Виконання завдань на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	Здобувач вищої освіти отримує бали за правильно розв'язані на практичних заняттях завдання-ситуації, шляхом багатоваріантного підходу та належного її оформлення, що свідчить про високий рівень навичок та розуміння і використання на практиці базових понять з організації туристичного процесу та діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; знання основних форм і видів туризму, їх поділ та класифікації; пояснення особливостей організації рекреаційно-туристичного простору. Демонструє високий рівень програмних результатів і вміння застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.

3	Здобувач вищої освіти отримує за розв'язані на практичних заняттях завдання-ситуації за наявних неточностей, що свідчить про середній рівень розуміння і використання на практиці базових понять з дисципліни, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; знання основних форм і видів туризму, їх поділ та класифікація; пояснення особливостей організації рекреаційно-туристичного простору. Виявлено добре розуміння методів виконання професійних завдань, вміння застосовувати програмні результати в професійних ситуаціях.
2	Здобувач вищої освіти отримує за розв'язані на практичних заняттях завдання-ситуації, але мають місце методичні помилки, що свідчить про задовільний рівень розуміння і використання на практиці базових понять з дисципліни, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; знання основних форм і видів туризму, їх поділ та класифікація; пояснення особливостей організації рекреаційно-туристичного простору. Проявлено задовільне розуміння методів виконання професійних завдань та вміння застосовувати їх в професійних ситуаціях.
1	Здобувач вищої освіти отримує у випадку не вірно оформлених завдань-ситуацій, що свідчить про відсутність знань і розуміння вивчення організації процесу розвитку туристично-рекреаційної сфери і дає низьку можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.
0	Відсутність завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

*Аудиторна контрольна робота**

Кількість балів	Критерії оцінювання
9-10	Теоретичні питання містять повну змістовну відповідь, визначено основні категорії, їх сутність та значення. Пояснення ситуаційного завдання виконано без помилок. Проявлений відмінний рівень знань теоретичної підготовки та правильна інтерпретація визначень та категорій. Показано високий рівень навичок та розуміння і використання на практиці базових понять з туризмознавства та рекреації, організації туристичного процесу та діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; знання основних форм і видів туризму, їх поділ та класифікація; пояснення організації рекреаційно-туристичного простору. Здобувач демонструє високу оцінку програмних результатів, вміння застосовувати їх в професійних ситуаціях.
7-8	Завдання в цілому виконано успішно. Ситуаційні завдання виконані без помилок або з незначними неточностями, у поясненнях допущені неточності або незначні помилки. Проявлений належний рівень вмінь теоретичної підготовки та розуміння визначень і категорій. Показаний належний рівень базових понять з туризмознавства і рекреації, організації туристичного процесу та діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; знання основних форм і видів туризму, їх поділ та класифікація; пояснення особливостей організації рекреаційно-туристичного простору. Здобувач демонструє добру оцінку програмних результатів і вміння застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.
5-6	Виявлені труднощі в практичному застосуванні питань теорії. Допущені помилки у завданнях та/або висновках. Проявлений достатній рівень вмінь теоретичної підготовки та правильна інтерпретувати визначень та категорій. Показаний достатній рівень базових понять, організації туристичного процесу та діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; знання основних форм і видів туризму, їх

Кількість балів	Критерії оцінювання
	поділ та класифікація; пояснення особливостей організації рекреаційно-туристичного простору. Здобувач демонструє відносно посередній рівень програмних результатів і вміння застосовувати їх в професійних ситуаціях.
3-4	Виявлені труднощі в практичному застосуванні питань теорії. Допущені принципові помилки у завданнях та/або висновках системного, теоретичного, методичного характеру. Проявлений низький рівень теоретичної підготовки та правильності інтерпретувати категорії, навичок та розуміння і використання на практиці базових понять з сфери туризму та рекреації, демонструє задовільну оцінку програмних результатів в професійних ситуаціях.
1-2	Розрахунки виконані частково, допущені помилки системного, теоретичного, методичного характеру. Висновки відсутні. Відсутнє володіння інструментарієм категорій туристично-рекреаційної сфери, загальнонауковими та спеціальними методами. Здобувач вищої освіти демонструє не задовільну оцінку знань і вміння застосовувати їх в різних професійних ситуаціях, що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.
0	Відсутність виконаного контрольного завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

** максимальна кількість балів 10 (2 теоретичні питання по 3 бали, практична ситуація – 4 бали), бали виставляються окремою позицією після написання контрольної роботи.*

Мультимедійна презентація

Кількість балів	Критерії оцінювання
8-10	Здобувач вищої освіти отримує у випадку коли презентація відповідає поставленим критеріям щодо змісту та оформлення. Студент захистив роботу шляхом відповіді на окремі питання, що свідчить про відмінний рівень знань теоретичної підготовки і використання на практиці базових понять з туризмознавства та рекреації, організації туристичного процесу та діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; знання основних форм і видів туризму, їх поділ та класифікації; особливості організації рекреаційно-туристичного простору. Даний матеріал демонструє високу оцінку програмних результатів і вміння застосовувати їх в професійних ситуаціях.
5-7	Здобувач вищої освіти отримує у випадку позитивного захисту презентаційної роботи, в якій присутні недоліки в оформленні роботи, що свідчить про добрий рівень отриманих навичок самостійної підготовки, правильність інтерпретації визначень та категорій. Показано достатній рівень навичок та розуміння і використання базових понять, організації туристичного процесу та діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; знання основних форм і видів туризму; пояснення особливостей організації рекреаційно-туристичного простору. Демонструє достатньо добрий рівень програмних результатів і вміння застосовувати їх професійних ситуаціях.
2-4	Здобувач вищої освіти демонструє, у випадку задовільного захисту презентації, неповні відповіді на питання, помилки або не розуміння основних визначень і категорій. Така ситуація свідчить про задовільний базовий знань і розуміння основ туризмознавства та рекреації. Проявлений низький (посередній) рівень теоретичної підготовки та правильність інтерпретації визначень та категорій. Показаний рівень компетенцій сфери туризму та рекреації, демонструє задовільну оцінку знань і вміння застосовувати їх в професійних ситуаціях.

0-1	Здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності належно оформленої презентаційної роботи або повної невідповідності тематики роботи вимогам за змістом і оформленням, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.
-----	--

Глосарій

Кількість балів	Критерії оцінювання
1	Наявний стислий глосарій, розкриває основні категорії усіх тем дисципліни. Матеріал поданий з виділенням і систематизацією головного, розкриттям сутності предмета, законспектовано не менш ніж 70 % матеріалу поставлених питань теми. Зміст глосарію свідчить про розуміння і використання на практиці базових понять з туризмознавства, організації туристичного процесу та діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; знання основних форм і видів туризму, їх поділ та класифікація; пояснення особливостей організації рекреаційно-туристичного простору. Спостерігається вміння застосовувати програмні результати в різних професійних ситуаціях.
0	Розкрито зміст менше ніж 30 % матеріалу теми, що не дозволяє повністю зрозуміти цілісні особливості категорій і теоретичних питань туризмознавства та рекреації. Здобувач вищої освіти проявив незадовільний рівень теоретичних знань, що не дає можливості повно оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів. Відсутній глосарій, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти на екзамені

Кількість балів	Критерії оцінювання
Для теоретичних питань 1-2 (оцінюють кожне питання по 5 балів, максимальна сума – 10 балів)	
5	Показані всебічні, систематичні та глибокі знання розуміння базових понять з туризмознавства, організації туристичного процесу та туристично-рекреаційної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; знання основних форм і видів туризму, їх поділ та класифікація; пояснення особливостей організації рекреаційно-туристичного простору. Спостерігається високий рівень отриманих програмних результатів в різних професійних ситуаціях.
3-4	Показані достатні розуміння базових понять з туризмознавства, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; знання основних форм і видів туризму, їх поділ та класифікація; пояснення особливостей організації рекреаційно-туристичного простору. Спостерігається добрий рівень отриманих програмних результатів в різних професійних ситуаціях.
1-2	Показані задовільні знання та розуміння і використання на практиці базових понять з туризмознавства, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, Показано низький рівень розуміння принципів та методів теорії професійних завдань та програмних результатів професійних ситуаціях.
0	Відсутність знань основного матеріалу курсу.
Для завдання 3 (задача-ситуація 10 балів)	
9-10	Проявлений відмінний рівень вміння аналізувати ситуацію та правильно

Кількість балів	Критерії оцінювання
	інтерпретувати отриману інформацію для прийняття рішень. Показаний відмінний рівень володіння методичним інструментарієм туристично-рекреаційного процесу та діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, знання основних форм і видів туризму, їх поділ та класифікація; пояснення особливостей організації рекреаційно-туристичного простору. Відмічено високий рівень отриманих програмних результатів і вміння застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.
7-8	Завдання в цілому виконано успішно. Пояснення ситуації виконані з незначними неточностями, у висновках допущені неточності або незначні помилки. Показаний добрий рівень розуміння і використання на практиці базових понять з туризмознавства, організації туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг; знання основних форм і видів туризму, їх поділ та класифікація; пояснення особливостей організації рекреаційно-туристичного простору; вміння застосовувати програмні результати в професійних ситуаціях.
5-6	Виявлені труднощі в практичному поясненні ситуації. Допущені помилки у коментарях та/або висновках. Проявлений достатній рівень вміння аналізувати та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття рішень. Показаний достатній рівень володіння практичним інструментарієм і використання на практиці базових понять з туризмознавства та вміння застосовувати програмні результати.
3-4	Виявлені труднощі в практичному застосуванні питань практичного завдання. Допущені принципові помилки у висновках. Проявлений задовільний (посередній) рівень вміння аналізувати та правильно інтерпретувати отриману інформацію. Показано задовільний рівень розуміння принципів та методів практичних завдань, та вміння застосовувати програмні результати в різних професійних ситуаціях.
1-2	Допущені принципові помилки у поясненні ситуації. Проявлений низький рівень розуміння принципів та методів практичних завдань та вміння застосовувати програмні результати в різних професійних ситуаціях, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.
0	Відсутність виконаного завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.
0-20	Разом

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачене під реалізації навчальної дисципліни

Персональний комп'ютер, під'єднаний до мережі Internet. Internet- браузер, мережа Wi-Fi, доступ до інтернет-ресурсів, онлайн платформа Google Meet. Мультимедійне обладнання (проектор), дошка аудиторна, АСУ ПДАУ, електронний ресурс на платформі LMS Moodle, репозитарій ПДАУ.

Перелік інструментів, обладнання, устаткування потрібного для вивчення навчальної дисципліни, забезпечує 424, 425 навчальні аудиторії.

13. Політика навчальної дисципліни

Терміни виконання та перескладання:

Виконання вправ на практичних заняттях виконуються під час проведення практичних занять, завдання самостійної роботи виконуються відповідно до переліку завдань протягом вивчення відповідної теми. Перескладання видів робіт відбувається відповідно до діючих нормативних документів.

Академічна доброчесність:

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Здобувачі вищої освіти мають з'являтися на заняття вчасно, при проходженні заняття онлайн обов'язково вмикати камеру та мікрофон. Списування під час контрольних заходів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdau.edu.ua/content/informaciyno-analitychni-dokumenty>

Відвідування занять. Здобувачі вищої освіти, що навчаються в Полтавському державному аграрному університеті дотримуючись положень Статуту ПДАУ та норм Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ зобов'язані бути присутніми на заняттях і не пропускати їх без поважної причини (лікарняний, вагітність і пологи, тощо).

Наприкінці семестру здобувач вищої освіти має можливість в АСУ пройти опитування і висловити свою думку щодо вражень від вивчення дисципліни «Основи туризмознавства та рекреації».

Зарахування результатів неформальної / інформальної освіти

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, ВУМ online, EdEra, Українська академія лідерства, Інша Освіта тощо. Особливості неформального / інформального навчання та процедури перезарахування їх як освітнього компоненту або частини освітнього компоненту регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Документи стосовно неформальної / інформальної освіти наведені на сторінці НЕФОРМАЛЬНА / ІНФОРМАЛЬНА ОСВІТА ПДАУ: <https://www.pdau.edu.ua/content/neformalna-osvita-4>

Оскарження результатів оцінювання. Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження отриманих результатів оцінювання, процедура якого регулюється Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaopro-osinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf>

14. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Джинджоян В., Горожанкіна Н., Бойко З. Основи туризмознавства : навч. посіб. Київ : ФО-П Піча Ю. В., 2022. 246 с. URL: http://info.dgu.edu.ua/bitstream/123456789/419/1/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87_%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1_%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8_%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BC%D0%BE%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0.pdf.

2. Джинджоян В.В., Тесленко Т.В., Горб К.М. Інноваційні технології в туризмі та гостинності : навч. посіб. Дніпро : ДГУ. 2023. 348 с. URL : <http://info.dgu.edu.ua/handle/123456789/551>.

3. Литвин О., Акулов М. Основи туризмознавства: навч. посіб. Умань : УДПУ імені Павла Тичини, Візаві, 2021. 169 с. URL: <https://univer.km.ua/sites/default/files/elib.2021.PDF>.

4. Про туризм : Закон України від 15.09.1995 № 324/95-ВР (редакція від 15.11.2024). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>.

5. Рекреація та курортна справа : навчальний посібник для студентів спеціальностей «Готельно-ресторанна справа», «Туризм». / А. В. Віндюк, Д. Д. Гурова, О. М. Корнієнко. Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2022. 268 с. URL : <https://eir.zp.edu.ua/server/api/core/bitstreams/dd9179e1-7a49-4997-a9f2-a4850183849f/content>.

6. Туризм і рекреація : бакалаврський курс : навч. посібн. для студентів спеціальності 242 «Туризм і рекреація». Частина 1. / за ред. проф. Н. В. Якименко-Терещенко. Харків: Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». 2023. 573 с. URL : http://web.kpi.kharkov.ua/tourism/wp-content/uploads/sites/78/2024/01/Navchalnyj_posibnyk_Turyzm_i_rekreatsiya_Bakalavrskyj_kurs.pdf.

Допоміжні

1. Коротун О. П. Оцінювання стратегічних орієнтирів розвитку туристичної галузі країни в період економічної нестабільності. Інтелект XXI. 2020. № 6. С. 51–57. URL : http://www.intellect21.nuft.org.ua/journal/2020/2020_6/11.pdf.

2. Мальська М. П., Малюга Л. А., Масюк Ю. О. Міжнародний курортний спа-менеджмент : навч. посібн. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2023. 272 с. URL : https://caravela.com.ua/index.php?route=product/product&product_id=259.

3. Мальська М. П., Філь М. І., Пандяк І. Г., Гастрономічний туризм : навч. посібн. Київ : Каравелла, 2021. 304 с. URL : <https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/11/hastronomichnyu-turyzm.pdf>.

4. Мальська М.П., Гамкало М.З., Романів П.В. Активний туризм: теорія та практика: підручник. Київ : Видавець ФОП Піча Ю.В., 2024 р. 248 с.

5. Мальська М. П., Бордун О.Ю., Антонюк Н. В. Медичний і оздоровчий туризм (міжнародні та національні аспекти): навч. посібн. Київ : Каравела. 2022. 234 с.

6. Мальська М. П., Грицишин А.Т., Білоус С.В., Топорницька М.Я. Фестивальний туризм: теорія та практика: навч. посібн. Київ: Видавець ФОП Піча Ю. В., 2022. 232 с.

7. Пак Н., Гось М., Рахвал І., Стрільчук, О. Державна політика в сфері туризму. *Молодий вчений*, 2024. 3 (127), 56-60. URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2024-3-127-5>.

8. Панова І., Гладухова Є. Теоретичні основи дослідження міжнародного туризму. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки*. 2023, 322 (5), 192-196. URL : <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-322-5-32>.

9. Паска М., Графська О., Кулик О. Індустрія туризму у структурі національної економіки: інституційні аспекти та концептуальні основи. *Економіка та суспільство*, 2024. (62). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-76>.

10. Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України № 168-р від 16 березня 2017 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80#Text>.

11. Пузирьова П. В. Розвиток стратегічного партнерства на основі створення інноваційної бізнес-моделі повоєнного розвитку туризму в Україні. *Актуальні проблеми економіки*. 2022. № 8 (254). С. 39-48. URL: https://stud.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/23944/1/%D0%90%D0%9F%D0%95_08_2022_Puzyrova.pdf.

12. Смаль І. В. Нариси історії туризму : навч. посіб. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2019. 220 с. URL : https://tourlib.net/books_ukr/smal.htm.

13. Тематичний словник з міжнародного туризму. Англ.-україн. словник Навч. посібник. Письменна О. О. В-во Каравелла. Київ. 2023. 328 с. URL :

https://caravela.com.ua/index.php?route=product/product&product_id=129.

Інформаційні ресурси

1. Академія НТО.UA. URL : <https://academy.nto.ua/certification.html>
2. Державне агентство розвитку туризму України URL : <https://www.tourism.gov.ua/>.
3. Всесвітня туристська організація (ЮНВТО) URL : <http://lvivmun.sii.org.ua/unwto/>.
4. Всесвітня історична енциклопедія URL : <https://www.worldhistory.org/trans/uk/>.
5. Верховна Рада України. URL : <https://www.rada.gov.ua/>.
6. Кабінет Міністрів України URL : <https://www.kmu.gov.ua/>.
7. Державна служба статистики України URL : <https://www.ukrstat.gov.ua/>.
8. Міністерство закордонних справ України. URL : www.mfa.gov.ua/mfa/ua/publication/content/1865.htm.
9. Карти Google. (Музеї.) URL : https://www.google.com/maps/search/%D0%9C%D1%83%D0%B7%D0%B5%D1%97/@49.5956853,34.5567374,13z/data=!3m1!4b1?entry=tu&g_ep=EgoyMDI1MTIwOS4wIKXMDS0ASAFQAw%3D%3D.
10. Навчальний онлайн-курс Академії НТО.UA: Основи туризму. URL : <https://academy.nto.ua/tourismbasics.html>
11. Національна туристична організація України. URL : <https://nto.ua/>.
12. Українська асоціація туристичних агенцій. URL : <https://uata.com.ua/>.